



Република България  
Областна администрация Шумен

## ПЛАН

**ЗА ЗАЩИТА ПРИ СНЕГОВАЛЕЖИ И СНЕГОНАВЯВАНИЯ**

**НА ОБЛАСТ ШУМЕН**

**ШУМЕН**

**2024 г.**

## I. ЦЕЛ НА ПЛАНА.

1. Намаляване на неблагоприятното въздействие на опасните фактори върху човешкия живот, социалната и икономическата структура на общности, инфраструктура, собственост и природната среда.
2. Осигуряване на ефективно и ефикасно управление на риска от снеговалежи и снегонавявания чрез партньорство и по-добра координация.
3. Създаване на способности за реагиране и възстановяване при снеговалежи и снегонавявания

## II. ОБХВАТ:

Планът се прилага за територията на област Шумен. Изпълнението на плана се извършва от съставните части на Единната спасителна система на територията на област Шумен и Областния щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия и взаимодействие с Националния и общински щабове.

## III. ОПИСАНИЕ НА СИТУАЦИЯТА:

Обилни снеговалежи на територията на областта са най-вероятни в общините разположени в Лудогорското плато и във Войводското плато: Каолиново, Никола Козлево, Венец и Нови пазар. В зависимост от метрологичните условия са възможни и обилни снеговалежи в общината разположена в пределите на Източния Предбалкан и Върбишка планина на изток, част от Източна Стара планина.

Обилните снеговалежи предизвикват нарушения в електроснабдяването, водоподаването, телекомуникациите, транспортните услуги, образоването, болничната дейност и други услуги за населението. Възможни са аварии на труднодостъпни места в магистрални електропроводи, които да доведат до проблеми в доставката на електроенергия.

Нарушено електроснабдяване за продължителен период от време влияе върху всички сфери на обществения живот, може да доведе до големи икономически и социални последствия, анулиране на резервации в хотели, прекъсване на учебния процес в училищата и детските градини, проблеми в болничните заведения, банковия сектор, в търговията, доставките и съхранението на хранителни продукти, телекомуникациите, водоснабдяването на населените места, отоплението на населението и обществените сгради и други.

Необходими са допълнителни мероприятия в здравеопазването за осигуряване на спешните случаи, родилките, хемодиализа и др.

Най-голяма концентрация на хотели и места за настаняване има в общините: Шумен, Нови пазар, Велики Преслав и Върбица.

Непроходими в резултат на обилен снеговалеж и навявания при зимни условия стават пътните участъци от Републиканската пътна мрежа са: Път I-2 (Русе – Варна); Път I-4 (Коритна – Белокопитово); Път I-7 (Силистра - Шумен – Ямбол); Път II-73 (Шумен – Карнобат); Път II-74 ( Велики Преслав – Търговище); Път III-207 (Нови пазар - Тодор Икономово); Път III-731 (Радко Димитриево – Друмево); Път III-3203 (Преслав – Смядово); Път III-3204 (Ивански – Жълъд); Път III-3205 (Мътница – Мадара); Път III-3206 (Шумен - Златна нива); Път III-3208 (Венец - Борци – Ясенково); Път III-3210 (Изгрев - Каолиново - Тодор Икономово); Път III-3211 (Струйно –Хитрино); Път III-3023 (Косово - Марково – Мадара), както и по автомагистрала Хемус.

Възможно е преустановяване на движението по жп линия Русе-Варна.

Натрупването на тежък сняг по покривите на сградите може да доведе до разрушаване на конструкциите.

Големи ранни снеговалежи могат да нанесат значителни поражения на дървета.

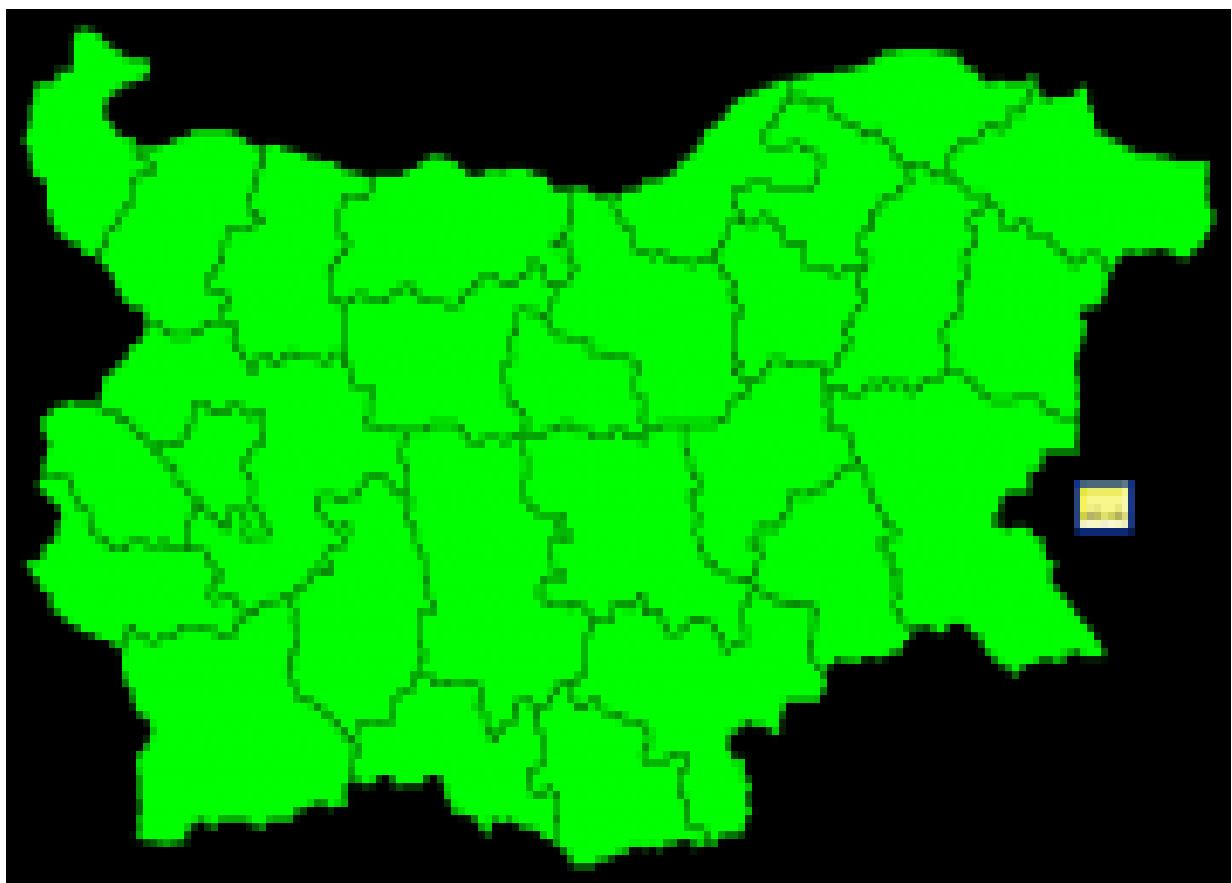
Рязкото снеготопене може да е предпоставка за наводнения, повишиване на нивото на речните корита, язовирите и подпочвените води.

#### **IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ:**

1. Голям брой засегнати жители и възможни човешки жертви при продължителен престой на открито.
2. Затруднен и ограничен достъп до населените места и в тях.
3. Необходимост от въвеждане на значителен технически и човешки ресурс при овладяване на бедствието.
4. Нарушение на снабдяването и услугите: електроснабдяване, водоподаване, транспорт, комуникации, продукти от първа необходимост и други.
5. Затруднен достъп до болнични заведения - транспортиране на родилки, нуждаещи се от хемодиализа и други специфични здравни потребности.
6. Затруднения в изхранването на животните във фермите и достъпа до тях.

#### **V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА:**

1. **Оперативна готовност:** Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ) извършва краткосрочни, средносрочни и месечни прогнози за снеговалежите в страната. Оперативното звено в НИМХ издава краткосрочни прогнози за времето – ежедневно за следващите 24-36 часа. В рамките на краткосрочната прогноза се издават и **предупреждения**



**за опасни и особено опасни метеорологични явления.** Предупрежденията се дават в цвят, в зависимост едновременно от вероятността да се случи опасно явление и влиянието, което би могло да окаже то върху живота и дейността на хората. Всеки цвят има определено послание.

Опасните явления се обявяват със съответен код и цвят:

Ако вашият регион е в **зелено** - опасни метеорологични явления не се очакват.

**Жълто - „Потенциална опасност“.** Има повищена вероятност за опасни метеорологични явления. Възможни са щети. Следете прогнозата за времето. Не предприемайте неоправдан риск, особено при извършване на дейности, които зависят от времето.

**Оранжево - „Опасност“.** Прогнозират се опасни и особено опасни метеорологични явления. Съществува голяма вероятност за материални щети. Възможни са човешки жертви. Бъдете много внимателни, следете подробната информация за очакваните метеорологични условия и следвайте съветите на властите.

**Червено - „Голяма опасност“.** Прогнозират се екстремни метеорологични явления със значителен териториален обхват. Има висок риск от големи щети върху инфраструктурата и околната среда. Съществува повищена вероятност за човешки жертви. Бъдете изключително внимателни. Задължително следвайте съветите и разпорежданията на властите и бъдете готови за извънредни мерки.

Данните са обществено достъпни на сайта на НИМХ, а освен това се предоставят на Средствата за масова комуникация, на областни и общински администрации, на държавни органи и институции. Данни се предоставят и на Националния оперативен център на ГД ПБЗН и Оперативните центрове на РД ПБЗН.

Ранното предупреждение и оповестяването на органите на изпълнителната власт и на населението при бедствия се определят с Наредбата за условията и реда за функциониране на националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност, приета с ПМС № 48 от 1.03.2012 г. (Обн. ДВ, бр. 20 от 2012 г.).

Дежурният в ОЦ на РД ПБЗН, оперативният дежурен на ОДМВР, дежурните по областен и общински съвети за сигурност получават информация за снеговалежите и снегонавяванията и я обменят по между си. Информацията може да се получава и от НОЦ-ГД ПБЗН, ЕЕНСП-112, Националния институт по метеорология и хидрология, Ситуационния център на Агенция пътна инфраструктура, свидетели, потърпевши и други.

ОЦ на РД ПБЗН уведомява компетентните съставни части на единната спасителна система и координират по-нататъшната дейност на основата на стандартна оперативна процедура

Компетентните съставни части на ЕСС, отговорни за изпълнение на дейностите при снеговалежи и снегонавявания са: - РД ПБЗН, ОД МВР, ЦСМП, БЧК, кметове на засегнати общини и доброволни формирования към тях, Регионална дирекция по горите, Областно пътно управление, НК „ЖИ“, РЗИ, ОДБХ, „В и К“ дружествата и фирмите включени в плана за защита при бедствия, привеждат в готовност силите и средствата за реагиране.

ОЦ на РД ПБЗН оповестява областния и общинските щабове на засегнатите общини за изпълнение на съответните планове за защита при бедствия по заповед на областния управител, кметовете на засегнатите общини или Директора на РД ПБЗН.

При техническа неизправност на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, дежурният по Областен съвет за сигурност оповестява личния състав на областния щаб по разпореждане на областния управител.

Дежурните екипи на РД ПБЗН, ОД МВР, ЦСМП, поддържат постоянна оперативна готовност и работят на непрекъснат сменен режим.

Времето за привеждане в готовност на останалите структури в работно време е 30 минути, а в извън работно време – 60 минути.

**2. Ред за активиране на плана:** Със заповед на Областния управител се обявява „бедствено положение“ за цялата или за част от територията на областта при условие че се случва, случило се е или има опасност от големи снеговалежи и снегонавявания и мащаба на бедствието надхвърля възможностите за справяне с наличните сили и средства на ЕСС на общинско ниво и са необходими допълнителни ресурси.

Съответният кмет на засегнатата община може да поиска от областния управител помощ и обявяване на „бедствено положение“ чрез оперативния център на РДПБЗН-Шумен. При въвеждане на областния план за защита при бедствия управлението преминава на областно ниво.

Общинският щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия в засегнатите територии продължава да изпълняват своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на областно ниво от областния управител и щабът за изпълнение на областния план за защита при бедствия.

С обявяването на “бедствено положение” се въвежда областния план за защита при бедствия.

Искане на допълнителни сили и средства се извършва чрез попълване на приложение а възлагане на неотложни аварийни работи се извършва чрез приложение.

### **3. Определяне на защитни действия:**

- Приемане, анализиране и разпределение на информацията за машабите на бедствието;
- Издирване, спасяване и евакуация;
- Оказване на първа долекарска помощ на пострадали;
- Транспортиране на родилки, пациенти на хемодиализа и други до болнични заведения;
- Преустановяване движението на превозни средства по пътища и жп линии- при необходимост;
- Разчистване на пътища и извлечане на закъсали МПС;
- Осигуряване на проходимост на републиканската и общинската пътна мрежа;
- Действия по възстановяване на движението по железопътните линии;
- Транспортиране на пострадали до лечебни заведения;
- Осигуряване на стоки от първа необходимост-хранителни продукти, вода и лекарства;
- Отстраняване на аварии по електропроводи, водопроводи и комуникации;
- Осигуряване на обществен ред, регулиране на движението и отцепване на мястото за намеса;
- Осигуряване придвижването на медицински екипи;
- Настаняване на пострадали в резервен сграден фонд;
- Осигуряване на резервно електроснабдяване на обекти от критичната инфраструктура;
- Осигуряване на горива за отопление;
- Преустановяване на учебния процес в училищата и детските градини- при необходимост;
- Осигуряване храна за животни в големите животновъдни обекти;
- Периодично информиране на населението за бедствието и даване на препоръки за поведение.

**4. Предупреждение и оповестяване на населението:** Предупреждението на населението в случай на снеговалежи и снегонавявания се извършва чрез Националната система за ранно предупреждение и оповестяване и регионалните медии.

За територията на област Шумен се подава акустичен сигнал от електромеханичните сирени без речева информация. Предприемат се действия за допълнително оповестяване чрез мегафони и/или автомобили с високоговорители на РД ПБЗН Шумен, ОД МВР Шумен и общинските администрации.

Информация за характеристиките, прогнозата и машабите на бедствието, указания за поведение и действие на населението се подава и чрез регионалните оператори на радио и телевизионни програми, както и чрез радиотрансляционните възли в населените места.

Отговорникът за публична информация към Областния щаб за защита при бедствия организира предоставянето на информация за населението чрез медиите за машабите на бедствието и предприетите мерки от изпълнителната власт и Единната спасителна система.

**5. Изпълнение на защитни действия:** Повечето защитни действия се прилагат едновременно съобразно обстановката и решенията на Областния щаб за защита при бедствия и ръководителя на операциите.

<b>ДЕЙСТВИЯ</b>	<b>ОТГОВОРНИ СТРУКТУРИ</b>
Приемане, анализиране и разпределяне на информацията за мащабите на бедствието.	ЕЕНСП 112, ОЦ на РДПБЗН, ОДМВР, дежурни в областен и общински съвети, Ситуационен център на АПИ.
Издирване, спасяване и евакуация.	РДПБЗН, ОДМВР, доброволни формирования към общините.
Оказване на първа долекарска помощ на пострадали.	ЦСМП, ОблС на БЧК, РДПБЗН, доброволни формирования.
Транспортиране на родилки, пациенти на хемодиализа и други до болнични заведения.	ЦСМП, РДПБЗН.
Преустановяване движението на превозни средства по пътища и жп линии - при необходимост.	ОПУ, НК „ЖИ“, кметове на общини, ОДМВР.
Разчистване на пътища.	ОПУ и кметове на общини, РДГ за паднали дървета от горски фонд, РДПБЗН, Доброволни формирования.
Извличане на закъсали МПС.	ОПУ и кметове на общини, чрез пътноподдържащите фирми, РДПБЗН - при наличие на специализирана техника за дейността.
Осигуряване на проходимост на републиканската и общинската пътна мрежа.	ОПУ и кметове на общини, чрез пътноподдържащите фирми и допълнителна техника при необходимост
Действия по възстановяване на движението по железопътните линии.	НК „ЖИ“.
Транспортиране на пострадали до лечебни заведения.	ЦСМП, РДПБЗН.
Осигуряване на стоки от първа необходимост - хранителни продукти, вода и лекарства.	Кметове на общини, областен и общински шабове за защита при бедствия, РДПБЗН.
Отстраняване на аварии по електропроводи, водопроводи и комуникации.	Собственици на обектите и съоръженията.
Осигуряване на обществен ред, регулиране на движението и отцепване на мястото за намеса.	ОДМВР.
Осигуряване придвижването на медицински екипи.	РДПБЗН, фирми с тежка техника.
Настаняване на пострадали в резервен сграден фонд.	Кметове на общини, РДСП.
Осигуряване на резервно електроснабдяване на обекти от критичната инфраструктура.	Собственици на обекти, електроснабдителни оператори, кметове на общини.
Осигуряване на горива за отопление.	Кметове на общини.

Преустановяване на учебния процес в училищата и детските градини - при необходимост.	Кметове на общини, РУО.
Осигуряване храна за животни в големите животновъдни обекти.	Собственици на обекти.
Периодично информиране на населението за бедствието и даване на препоръки за поведение.	Областен щаб за защита при бедствия- връзки с обществеността, общински щаб за защита при бедствия.

#### **6. Изпълнение на дейности по възстановяване:**

**Редът е разписан в Раздел VI от Плана за защита при бедствия – Възстановяване и подпомагане.**

Организирането, координирането, съхранението и предоставянето на населението на дарения и помощи се извършва от Областния съвет на БЧК със съдействието на кметовете на общини.

Неотложните възстановителни работи след бедствие за обектите, общинска собственост, се организират от кметовете на общини, съгласно общинските планове за защита при бедствия, а за обектите, държавна собственост – от областния управител и териториалните структури на министерства и ведомства.

Областният щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия на база оценка и анализа на ситуацията предлага решения за възстановяване на жизнено важни услуги за населението.

Дейности	Отговорни структури
Осигуряване на фургони и сглобяеми къщи за останалите без подслон. Настаняване на евакуирано население.	ОА, кметове на общини, РДСП, Екипи на ОблС на БЧК участват и подпомагат осигуряването на фургони и др.
Оглед на обекти от критичната инфраструктура и действия по възстановяването им.	Собственици на обекти.
Действия по неотложен ремонт на съоръжения и възстановяване на електроснабдяването, газоподаването и водоподаването.	Доставчици на услугите.
Оглед на жилищни и обществени сгради засегнати от бедствието.	Кметове на общини.
Организиране и разпределение на помощи от дарителски кампании.	Кметове на общини, ОблС на БЧК.
Лечение на пострадали.	Болнични заведения, МЗ.
Оказване на психологична помощ и психосоциална подкрепа на пострадалите и на спасителните екипи.	БЧК, РЗИ, ОДМВР.
Допълнително почистване на пътищата от натрупани големи снежни маси и изрязани паднали дървета в сервитутите.	Кметове на общини, ОПУ.
Възстановяване на учебния процес в училищата и детските градини.	Кметове на общини и РУО.
Оценка на състоянието на епидемиологичната и епизоотичната обстановка.	РЗИ и ОДБХ.
Оценка на годността на водоизточниците и питейната вода.	РИОСВ, РЗИ, В и К дружествата.

Осигуряване на обществения ред.	ОДМВР, частни охранителни фирми при необходимост.
Проверка на състоянието на големите животновъдни обекти.	ОДБХ, ОД Земеделие, собственици на големи животновъдни обекти.

## ***VI. ОРГАНИЗАЦИЯ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОТГОВОРНОСТИТЕ:***

**1. Основни части на Единната спасителна система:** Предприемат незабавни действия по изпълнението на плана.

**2. Областен управител:**

- Организира и ръководи защитата при бедствия в областта;
- Създава организация за ранно предупреждение за бедствия;
- Създава със заповед областен щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния и общински щабове;
- Със заповед определя ръководител на операциите;
- Може да обяви бедствено положение на територията на областта или на част от нея;
- В зависимост от машабите на последиците от бедствието, Областният управител може да възложи на членове на щаба изпълнението на определени допълнителни функции по планиране и логистика.

**3. Областният щаб за изпълнение на Областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с Националния и общински щабове извършва:**

- Анализ и оценка на обстановката;
- Предлага на областния управител за одобрение решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствието и за подпомагането на засегнатото население;
- Осъществява контрол по изпълнението на задачите и мерките за овладяване на бедствието;
- Информира чрез медиите населението за развитието на бедствието, за предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия;
- Докладва на областния управител за хода на провежданите защитни мероприятия;
- Членовете на Областния щаб за защита при бедствия изпълняват дейности съгласно утвърдени функционални задължения.
- Областният щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия осъществява дейността си в гр. Шумен, бул. Славянски № 30 в зала на 2-ри етаж.

## ***VII. РЪКОВОДСТВО И КООРДИНАЦИЯ:***

**7.1. Ръководител на операциите:** Определя се със заповед на Областния управител.

Осъществява взаимодействието и координацията между частите на единната спасителна система, участващи в изпълнението на дейностите при снеговалежи и снегонавявания. Притежава необходимата експертиза и опит.

Ръководителят на операциите организира и контролира изпълнението на одобрените решения на Областния щаб за изпълнение на Областния план за защита при бедствия.

При провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:

- Забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
- Нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;
- Разпореди незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;

- Поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;
- Създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от единната спасителна система;
- Раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

### **7.2. Оперативен център на РД ПБЗН:**

Осъществява координация на съставните части на единната спасителна система:

- Приема и оценява информацията за бедствието;
- Уведомява компетентните съставни части на единната спасителна система и координира по-нататъшната дейност на основата на стандартни оперативни процедури
- Извършва ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, съставните части на единната спасителна система и населението;
- По искане на ръководителя на операциите организира включването на предвидените в плановете за защита при бедствия съставни части на единната спасителна система, както и допълнителни сили и средства.

**VIII. СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА БЕДСТВИЕТО:** Оперативният център в РДПБЗН Шумен приема и оценява информацията за обстановката при снеговалежи и снегонавявания. Получената и предадена гласова информация в и от оперативния център се записва и архивира с възможности за последващо прослушване.

В зависимост от мащаба и последиците от бедствието, периода на събиране и обобщаване на информацията е на всеки 1 час, а при необходимост по-често. При нормализиране на обстановката периода може да удължи на 2 пъти дневно. Данните се предават в Областния щаб за защита при бедствия.

Информацията в ОЦ на РДПБЗН Шумен се получава от:

- Приетите информация и сигнали, подадени от населението на ЕЕНСП 112 Районен център и Националния оперативен център.
- Информация от Ситуационния център на АПИ и Областно пътно управление.
- Информация и сигнали от дежурните по общински съвет в общините.
- Информация и сигнали от дежурния в областния съвет за сигурност.
- Информация от дежурния в ОД МВР Шумен и от дежурния в Районна координационна централа на ЦСМП Шумен.
- Информация от ръководителя на операциите и екипите в мястото на намесата.
- Информация от обекти на критичната инфраструктура.

### **IX. КОМУНИКАЦИИ:**

Наличните средства и възможности за комуникация в областта са директните телефонни връзки, мобилните телефонни връзки, радио връзки и интернет. Предприятията, осъществяващи електронни съобщения, са длъжни да съдействат на МВР за осъществяване на комуникациите при бедствия и на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 (чл. 30 от ЗЗБ).

За комуникация се използват и средствата, работещи на работния честотен диапазон на МВР. При възможност и при необходимост допълнително могат да се използват средствата за комуникация на таксиметрови и транспортни фирми и други.

### **X. РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНА:**

Финансовото осигуряване на плана се осигурява от Държавния бюджет чрез МКВПМС, Общинските бюджети, Бюджетите на министерства и ведомства, дарения и други.

Ресурсното осигуряване за изпълнение на дейностите, заложени в плана е дадено в (Приложение № 5).

Разчет за храна, вода и продукти от първа необходимост за един човек за три денонощия са дадени в (Приложение № 40).